

Keskeiset käsitteet

Osaamiskartassa käytettyjä käsitteitä:

Osaaminen tarkoittaa työpaikkaohjaajan työssä tarvittavien tietojen ja taitojen hallitsemista ja niiden soveltamista käytännön ohjaustyössä. Osaaminen muodostuu tiedoista ja taidoista sekä motiiveista, yksilöllisistä ominaisuuksista ja itseä koskevista käsityksistä. Osaamisessa on olennaista, että se ilmenee käytännön toimintana.

Osaamiskartta on työpaikkaohjaajan työssään tarvitsema osaamisalueiden kokonaisuusjärjestys.

Osaamisalue tarkoittaa yksilöityä, työpaikkaohjaajan työssä tarvittavaa osaamista. Esimerkiksi arviointiosaaminen on yksi työpaikkaohjaajan osaamisalue. Työpaikkaohjaajan koko osaaminen muodostuu eri osaamisalueiden yhdistelmästä.

Kukin osaamisalue voidaan kuvata konkreettisesti toimintana erilaisina **osaamistasoina**. Osaamistasot toimivat ennakkoon määriteltynä osaamisen arvioinnin kriteereinä, ja niiden tarkoituksena on helpottaa ja yhdenmukaistaa osaamisen arviointia. Työpaikkaohjaajan osaamista arvioidaan tässä osaamiskartassa osaamistasoilla 0-5.

Osaamistasojen yleiskuvaukset voivat helpottaa arviointia. Osaamiskartassa on kunkin osaamisalueen kohdalla kuvattu vielä konkreettisesti juuri kyseistä osaamista tasoilla 1, 3 ja 5.

Sisällys

Työpaikkaohjaajalle	4
Keskeiset käsitteet	5
Työpaikkaohjaajan tehtävät	6
Työpaikkaohjaajan osaamisalueet	7
Osaamistasot osaamisen arvioinnin kriteereinä	8
Ohje osaamisen arviointiin	9
Osaamisalueiden kuvaukset	10
1 Ammatillinen koulutus ja työelämäyhteistyö	10
1.1 Opetussuunnitelmaan liittyvä osaaminen	11
1.2 Työssäoppimisen ja näyttöjen suunnittelu	11
1.3 Työssäoppimisen ja näyttöjen organisointi	11
2 Opiskelijalähtöinen ohjaaminen	12
2.1 Oppimiseen liittyvä osaaminen	13
2.2 Vuorovaikutuksen ja ilmapiirin luominen	13
2.3 Ohjaustyylien ja -menetelmien osaaminen	13
3 Työssäoppimisen ja näyttöjen toteuttaminen	14
3.1 Perehdyttämisen osaaminen	14
3.2 Ohjauksen ja näyttöjen käytännön toteutus	14
4 Opiskelijan arviointi työpaikoilla	15
4.1 Arviointiosaaminen	15
4.2 Palautteen antaminen	15
5 Ydinosaaminen	16
5.1 Oppimistaidot	17
5.2 Ongelmanratkaisutaidot	17
5.3 Vuorovaikutus- ja viestintätaidot	17
5.4 Yhteistyötaidot	18
5.5 Eettiset ja esteettiset taidot	18
Kehittymissuunnitelman laatiminen	20
Kirjallisuutta	22